

การประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาในการจัดการโครงการบรรพชาสามเณร
ภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*

THE APPLICATION OF BUDDHIST PHILOSOPHY IN THE SUMMER
NOVICE ORDINATION PROJECT MANAGEMENT IN THUNGYAI DISTRICT,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE FOR SUSTAINABLE
DEVELOPMENT

พระครูจิตตภิรม (ภูมิพัฒน์ ปภสฺสโร (ภักดีชน))

Phrakru Jittaphirom (Phumipat Papassaro (Pakdeechon))

ณิศภาพรรณ คูวิเศษแสง

Nipapan Kuwisatsang

สวัสดี อโนทัย

Sawat Anothai

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

Saint John's University, Thailand

E-mail: phumput1955@gmail.com

บทคัดย่อ

ชุมชนในพื้นที่นี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อศึกษาพุทธปรัชญาว่าด้วยการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ทั้งที่เป็นพุทธอภิปรัชญา พุทธญาณวิทยา และพุทธจริยศาสตร์ 3) เพื่อประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาในการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช 4) เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และรูปแบบในการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 2 วิธี ได้แก่ การศึกษาเอกสาร และการศึกษาภาคสนาม นำเสนองานวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ภายใต้กระบวนการศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิจารณ์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางพุทธปรัชญา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เป็นโครงการที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการ

* Received 25 September 2019; Revised 19 October 2019; Accepted 24 October 2019

ดำเนินการจัดโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ โดยมีวัดที่มีการจัดโครงการจำนวน 4 วัด ได้แก่ วัดภูเขาดิน วัดประดิษฐาราม วัดควนอุโบสถ และวัดควนคลัง

2. พุทธปรัชญาว่าด้วยการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ทั้งที่เป็นพุทธอภิปรัชญา พุทธญาณวิทยาและพุทธจริยศาสตร์ พบว่า ทั้ง 3 หลักการมีความสำคัญต่อการนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

3. การประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาในแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ภายใต้กรอบ 6 ด้าน คือ 1) ด้านความร่วมมือของบ้าน วัด โรงเรียน 2) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม 3) ด้านบุคลากรพระวิทยากรและพระพี่เลี้ยง 4) ด้านบริหารจัดการโครงการ 5) ด้านสิ่งสนับสนุน และ 6) ด้านการประเมินผล

4. องค์ความรู้ใหม่และรูปแบบการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษา เป็นโมเดลที่เรียกว่า “PP-BP-AS” เมื่อโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้มีการนำมาประยุกต์ใช้ในแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้ง 6 ด้าน ก่อให้เกิดผลลัพธ์ คือ การจัดการโครงการฯ ที่มีการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำสำคัญ: การประยุกต์ใช้พุทธปรัชญา, การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน, การพัฒนาที่ยั่งยืน

Abstract

The objectives of this dissertation are as follows: 1) to study the Summer Novice Ordination Project Management Thungyai District Nakhon Si Thammarat Province 2) to study the Summer Novice Ordination Project Management in Buddhist Metaphysics, Buddhist Epistemology and Buddhist Ethics 3) to study the application of Buddhist philosophy in the way of solving problems in the Summer Novice Ordination Project Management Thungyai District Nakhon Si Thammarat Province and 4) to create a new body of knowledge and patterns of the Summer Novice Ordination Project Management for sustainable development. This research is a qualitative research consisting of two methods, namely, document study and field study. The presentation was by the analytical description through the analytic, appreciative and applicative approach so as to

lead to the creativity of new body of knowledge in philosophy.

The results of research were found as follows:

1. The Summer Novice Ordination Project Management Thungyai District Nakhon Si Thammarat Province found that it is a systematic operation. The project has been implemented in accordance with the established procedures. There are 4 temples that are arranged such as Wat Phukao Din, Wat Pradittharam, Wat Kuan Ubosot and Wat Kuan Khang. All temples are achieved according to the intended purpose.

2. The Buddhist philosophy of the Summer Novice Ordination Project Management both are Buddhist Metaphysics, Buddhist Epistemology and Buddhist Ethics found that these three principles are important to be applied in the management of summer novice ordination project for sustainable development.

3. The Application in the way of solving problems in the Summer Novice Ordination Project Management Thungyai District Nakhon Si Thammarat Province found that in 6 aspects : 1) The cooperation of home , wat and school 2) Training course 3) Personnel (course teacher, mentor) 4) Project management 5) Evaluation and 6) Supporter .

4. The new body of knowledge and patterns of the Summer Novice Ordination Project Management for sustainable development found that the new body of knowledge called the Model “PP-BP-AS”, when the Summer Novice Ordination Project Management Thungyai District Nakhon Si Thammarat Province has been applied in the way of solving the problems in the Summer Novice Ordination Project Management Thungyai District Nakhon Si Thammarat Province in 6 aspects, causing results, were 1) have good knowledge 2) has been good behavior and 3) is a mental patient, which leads to the project management with sustainable development.

Keywords: Application of Buddhist Philosophy, Summer Novice Ordination Project Management, Sustainable Development

บทนำ

สถาบันศาสนา เป็นสถาบันที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยและอยู่คู่กับสังคมไทยมาช้านาน ศาสนาโยงใยกับสถาบันทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ความเชื่อทางศาสนามีอิทธิพลแทรกซึมเข้าสู่ทุกปริมณฑลของสังคม วัฒนธรรม และประสบการณ์ชีวิตของมนุษย์ (ยศ สันตสมบัติ, 2556) สถาบันศาสนาในสังคมไทยโดยเฉพาะพระพุทธศาสนา ถือว่าพระสงฆ์เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า เป็นผู้นำทางด้านจิตวิญญาณและได้รับการยกย่องให้อยู่ในฐานะเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ประกอบด้วยความบริสุทธิ์ ความเสียสละ การบำเพ็ญประโยชน์ และความเป็นผู้นำทางสติปัญญา อย่างไรก็ตาม ด้วยกระแสของการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ทำให้ดูเหมือนว่า บทบาทหน้าที่ของพระสงฆ์ในสังคมไทยในหลายด้านได้ถูกลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทด้านการศึกษา สมัยก่อนมีการจัดการศึกษาขึ้นภายในวัด มีวัดเป็นศูนย์กลาง มีพระสงฆ์เป็นผู้สอนให้ความรู้แก่เยาวชน ต่อมาก็มีการนำโรงเรียนออกจากวัด ให้ความสำคัญวิชาที่เกี่ยวกับศาสนาและหน้าที่พลเมืองน้อยลงซึ่งนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ มากมายในปัจจุบัน เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาการว่างงาน ปัญหาการค้าประเวณี ปัญหาการประทุษร้ายทางเพศ ปัญหายาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม พระสงฆ์นั้นมีบทบาทหน้าที่สำคัญมากมาย ดังที่เสถียรพงษ์ วรรณปกได้กล่าวว่า บทบาทของพระสงฆ์ว่า ภารกิจที่สำคัญยิ่งของพระสงฆ์ คือ การอบรมสั่งสอนชาวบ้านในทางที่ถูกที่ควร ชาวบ้านได้ให้การอุปการะปัจจัย 4 แก่พระสงฆ์ให้มีกำลังศึกษาปฏิบัติธรรมตามแนวทางของพระพุทธศาสนา พระสงฆ์ก็ควรอนุเคราะห์ ชาวบ้านเป็นการตอบแทน (เสถียรพงษ์ วรรณปก, 2529) ส่วนอนันต์ วิริยพินิจ ได้กล่าวถึง บทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทยว่า งานที่กระทำโดยตรง คือ การสงเคราะห์ทางจิตใจ ส่วนการสงเคราะห์ทางวัตถุจะกระทำโดยอ้อมด้วยการแนะนำชักจูงผู้อื่นให้กระทำหรือนำสิ่งของหรือบริการที่ได้รับจากผู้อื่นมาเฉลี่ยหรือแบ่งปันให้เป็นประโยชน์กว้างขวางออกไปโดยการสงเคราะห์ (อนันต์ วิริยพินิจ, 2525) นอกจากนั้น ทินพันธ์ นาคะตะ ยังกล่าวว่า สำหรับหน้าที่หลักของพระภิกษุสงฆ์ ก็คือการศึกษาระเบียบปฏิบัติธรรม สอนหน้าที่ที่มีต่อสังคมก็นับว่ามีอยู่หลายประการ กล่าวคือนอกจากจะมีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมบางอย่างของวัดแล้ว พระภิกษุสงฆ์ยังมีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนหลักธรรมให้แก่ประชาชน เพื่อนำไปประพฤติปฏิบัติตามและอยู่ในศีลธรรมอันงามยิ่งไปกว่านี้ พระภิกษุสงฆ์ยังมีส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาให้แก่ชาวบ้านอีกด้วย พระภิกษุสงฆ์ผู้มีความรู้สูงกว่าชาวบ้านเป็นผู้จัดการศึกษาและเป็นครู เด็กผู้ชายจะถูกส่งไปเป็นศิษย์วัด หรือสามเณร เพื่อเรียนการอ่าน การเขียน และเรียนวิชาเลขคณิตอย่างง่าย ๆ รวมทั้งรับการอบรมทางศีลธรรม และหลักธรรมของศาสนา ทำให้เด็กผู้ชายส่วนมากอ่านออกเขียนได้และมีความรู้ในด้านจริยธรรมของสังคม (ตินพันธ์ นาคะตะ, 2529)

โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน เป็นกิจกรรมที่พระสงฆ์ในวัดต่าง ๆ ได้จัดขึ้นอย่างแพร่หลายทั่วประเทศ การจัดกิจกรรมนี้ให้ได้ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ พระสงฆ์ที่ดำเนินการและรับผิดชอบโครงการจะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน รู้ระบบวิธีการที่จะควบคุมดูแลอบรมสั่งสอนเยาวชน ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อย่างดียิ่ง ดังนั้น พระสงฆ์ที่ปฏิบัติงานในโครงการจัดการการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน จึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นโครงการที่มีความสำคัญ คือ 1) เป็นโครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์และบทบาทหน้าที่ของตนเองที่ควรปฏิบัติในสังคมตามหลักพระพุทธศาสนา 2) เป็นโครงการฟื้นฟูจิตใจเยาวชนให้กล้าเผชิญเท่าทันต่อสิ่งที่เกิดขึ้นและสามารถนำหลักคำสอนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ให้รู้จักลด ละ และเลิกสิ่งที่ไม่ดีต่าง ๆ และ 3) เป็นโครงการอบรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เยาวชน และด้วยสภาพสังคมปัจจุบันที่ไม่เอื้ออำนวยให้เยาวชนได้บรรพชาเพื่อศึกษาหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาในระยะเวลาที่ยาวนานได้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยเรียน จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ผู้บรรพชาได้ศึกษาหลักคำสอนในระยะเวลาที่นานพอสมควร

จากการที่ผู้วิจัย ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนของวัดในอำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้ทราบถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อย่างในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2558 - พ.ศ.2560) ผู้วิจัยได้พบปัญหาและสามารถสรุปเป็นประเด็น ได้แก่ 1) ปัญหาด้านความร่วมมือ บ้าน วัด และโรงเรียน 2) ปัญหาด้านหลักสูตรการฝึกอบรม 3) ปัญหาด้านบุคลากร (พระวิทยากรและพระพี่เลี้ยง) 4) ปัญหาด้านการบริหารจัดการจัดการโครงการ 5) ปัญหาด้านการประเมินผล และ 6) ปัญหาด้านสิ่งสนับสนุน และสืบเนื่องจากการจัดกิจกรรมโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน เป็นโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์เพื่อความยั่งยืน ผู้วิจัยจึงได้มีการนำหลักพุทธปรัชญา ได้แก่ หลักพุทธอภิปรัชญา (ขันธ 5) พุทธญาณวิทยา (ปัญญา) และพุทธจริยศาสตร์ (ศีล 10 ของสามเณร มรรคมีองค์ 8 (ไตรสิกขา) และหลักภavana 4) มาประยุกต์ใช้ในแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาพุทธปรัชญาดำเนินการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ทั้งที่เป็นพุทธอภิปรัชญา พุทธญาณวิทยา และพุทธจริยศาสตร์
3. เพื่อประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาในแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

4. เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และรูปแบบในการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการศึกษาออกเป็น 2 วิธี ได้แก่ 1) การศึกษาเอกสาร (Document study) และ 2) การศึกษาภาคสนาม (Field study)

วิธีที่ 1 การศึกษาเอกสาร

การศึกษาเอกสารในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อศึกษาพุทธปรัชญาว่าด้วยการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ทั้งที่เป็นพุทธอภิปรัชญา พุทธญาณวิทยา และพุทธจริยศาสตร์ เพื่อประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาในแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดยการศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องทุกประเภท โดยมีลำดับ ดังนี้

ข้อมูลเอกสารขั้นต้น ได้แก่ หนังสือ ตำราวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบรรพชาสามเณร การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

ข้อมูลเอกสารขั้นรอง ได้แก่ บทความจากวารสารต่าง ๆ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้คัดเลือกมาแล้ว ด้วยการวิเคราะห์จากหลักฐานหรือเอกสารที่เชื่อถือได้ โดยปรับความคิดที่เอนเอียงออกไปให้มีความเป็นวัตถุวิสัยหรือน่าเชื่อถือมากที่สุด จากนั้นผู้วิจัยให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในประเด็นเกี่ยวกับการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของผลการวิเคราะห์เอกสารที่ได้อีกครั้งหนึ่ง เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่หนึ่งและข้อที่สอง คือ การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช และพุทธปรัชญาว่าด้วยการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ทั้งที่เป็นพุทธอภิปรัชญา พุทธญาณวิทยา และพุทธจริยศาสตร์

วิธีที่ 2 การศึกษาภาคสนาม

ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามข้อคำถามที่กำหนดตามกรอบแนวคิดในการวิจัยนี้ โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ประกอบด้วยเจ้าอาวาส ผู้ช่วย

เจ้าอาวาส พระวิทยากร พระพี่เลี้ยง พุทธศาสนิกชนและผู้ปกครองของสามเณร จำนวน 16 รูป/คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการศึกษาภาคสนาม (Field study) ด้วยเทคนิคการสัมภาษณ์ชนิดแบบมีโครงสร้าง ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจึงเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างซึ่งครอบคลุมเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ตามความคิดและบทบาทหน้าที่สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลเป็นสำคัญ

การนำเสนอข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างสมบูรณ์แล้ว จึงนำเสนอข้อมูลตามรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดการโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ได้แก่ ขั้นตอนวางแผน ขั้นนำเสนอโครงการ ขั้นการประชาสัมพันธ์โครงการ ขั้นดำเนินการโครงการ ขั้นปิดโครงการและรายงานผลการดำเนินโครงการ โดยมีวัดที่มีการจัดโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 4 วัด ได้แก่ วัดภูเขาหิน วัดประดิษฐาราม วัดควนอุโบสถ และวัดควนคลัง

2. พุทธปรัชญาว่าด้วยการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ทั้งที่เป็นพุทธอภิปรัชญา พุทธญาณวิทยา และพุทธจริยศาสตร์

พุทธปรัชญาว่าด้วยการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ผู้วิจัยได้นำเสนอหลักพุทธปรัชญาว่าด้วยการพัฒนามนุษย์ คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยหลักพุทธอภิปรัชญา (ขั้นที่ 5) พุทธญาณวิทยา (ปัญญา 2) และพุทธจริยศาสตร์ (อริยมรรคมีองค์ 8 และภาวนา 4) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาศักยภาพของมนุษย์อย่างแท้จริง

โดยสรุป ทั้ง 3 หลักการมีความสำคัญต่อการนำมาประยุกต์ใช้ในแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

3. การประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาในแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

เป็นการศึกษาถึงการประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาในแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยแยกเป็นประเด็นศึกษาและนำเสนอการประยุกต์ใช้ภายใต้กรอบปัญหา 6 ด้าน คือ

3.1 ด้านความร่วมมือของบ้าน วัด โรงเรียน ชี้แจงให้เข้าใจถึงความสำคัญของโครงการด้วยหลักพุทธปรัชญาทั้ง 3 จนเกิดความร่วมมือกันทุกฝ่าย

3.2 ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ใช้หลักพุทธปรัชญาทั้ง 3 มาประยุกต์ใช้ในการปรับหลักสูตรและปรับกิจกรรมที่ใช้ฝึกอบรมให้เหมาะสมกับผู้เข้าร่วมโครงการ

3.3 ด้านบุคลากร (พระวิทยากรและพระพี่เลี้ยง) มีการประยุกต์ใช้หลักพุทธปรัชญาทั้ง 3 ในส่วนของพระวิทยากรและพระพี่เลี้ยงกับผู้เข้าร่วมโครงการให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

3.4 ด้านบริหารจัดการโครงการ ผู้บริหารจัดการโครงการ มีการประยุกต์ใช้หลักพุทธปรัชญาทั้ง 3 ในการจัดการโครงการ โดยเฉพาะการปรับแก้ปัญหทั้ง 6 ด้าน

3.5 ด้านสิ่งสนับสนุน มีการนำหลักพุทธปรัชญาทั้ง 3 มาเป็นเครื่องมือในการชี้แจงให้ทุกฝ่ายเห็นถึงความสำคัญของการจัดโครงการจนเกิดการให้ความสนับสนุน

3.6 ด้านการประเมินผล มีการนำหลักพุทธปรัชญาทั้ง 3 มาเป็นเครื่องมือในการจัดการด้านการประเมินผลและรายงานผลทั้งในส่วนของการวางแผน การออกแบบการประเมินผล การดำเนินการและการรายงานผลตลอดโครงการ

4. องค์ความรู้ใหม่และรูปแบบการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ใหม่และรูปแบบการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยนำเสนอเป็นรูปแบบโมเดล มีตัวย่อว่า “PP-BP-AS” ซึ่งหมายถึง Project (โครงการ), Problems (ปัญหา 6 ด้าน), Buddhist Philosophy (พุทธปรัชญา), Achievement (ทำให้ได้รับ) และ Sustainable Development (การพัฒนาที่ยั่งยืน)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดการโครงการ

ตามขั้นตอนตามแผนที่กำหนดไว้ โดยมีวัดที่มีการจัดโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 4 วัด ได้แก่ วัดภูเขาดิน วัดประดิษฐาราม วัดควนอุโบสถ และวัดควนคลัง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพระครูประโชติพัชรพงศ์ (นัฐพงศ์ วิสุทโธ) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในระบบการศึกษาหลักชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6 ส่วนน้อยอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ณ วัดสว่างราษฎร์สามัคคี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป อาคาร สถานที่ อยู่ในเกณฑ์ดีมาก (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 3.61 ฐานนิยม 5 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.22) จุดเด่นที่จุดของวัด คือ ความปลอดภัย ในขณะที่จุดที่ควรปรับปรุง คือ ความคับแคบของอาคารสถานที่และห้องน้ำ ด้านรูปแบบกิจกรรมการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนอยู่ในเกณฑ์ดี (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 3.96 ฐานนิยม 4 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96) วัดสว่างราษฎร์สามัคคีสามารถดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้มากที่สุด ในขณะที่เนื้อหากิจกรรมจะต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบริบทสังคมมากขึ้น ด้านการบริหารจัดการโครงการ อยู่ในเกณฑ์ดีมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 3.98 ฐานนิยม 5 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.02) โดยมีการชี้แจงรายละเอียดให้กับผู้ปกครองรวมถึงมีระยะเวลาการเตรียมตัวให้กับผู้ปกครองและเยาวชนอย่างเพียงพอ ทำให้ทราบได้ว่า โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ณ วัดสว่างราษฎร์สามัคคี จังหวัดเพชรบูรณ์ จาก 3 ด้านที่ศึกษา พบว่า วัดดำเนินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการได้ดีที่สุด รองลงมา คือ ด้านรูปแบบกิจกรรม สำหรับด้านที่ควรต้องปรับปรุง คือ สภาพแวดล้อมทั่วไป อาคารสถานที่ (พระครูประโชติพัชรพงศ์ (นัฐพงศ์ วิสุทโธ), 2557)

ประเด็นที่ 2 พุทธปรัชญาวาดด้วยการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ทั้งที่เป็นพุทธอภิปรัชญา พุทธญาณวิทยา และพุทธจริยศาสตร์ ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า หลักพุทธปรัชญาที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของสามเณรภาคฤดูร้อน ได้แก่ 1) พุทธอภิปรัชญา (ชั้น 5) ว่าด้วยการพัฒนาด้านร่างกายและจิตใจ เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนที่เข้ามาบรรพชาเป็นสามเณร เพื่อให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้ในทักษะการใช้ชีวิตที่ถูกต้องตามแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อให้การดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง 2) พุทธญาณวิทยา (ปัญญา 2) ว่าด้วยปัญญา 2 ประเภท คือ โลภียปัญญา และโลกุตตรปัญญา ถือเป็นหลักการที่มีความเหมาะสมต่อการนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการอบรมฝึกฝนทักษะด้านปัญญาของเยาวชนที่เข้ามาบรรพชาเป็นสามเณร 3) หลักพุทธจริยศาสตร์ (อริยมรรคมีองค์ 8) และภาวนา 4) ว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) และการนำหลักภาวนา 4 ประการ ได้แก่ การพัฒนากาย พัฒนาศีล พัฒนาจิต และพัฒนาปัญญา มาสนับสนุนการฝึกอบรม ซึ่งจะช่วยให้การจัดโครงการบรรพชาสามเณรภาค

ฤดูร้อนของวัดในอำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนมากขึ้น โดยสอดคล้องกับการศึกษาของพระธานี จนทโก (กลอนนอก) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตนเองตามหลักภาวนา 4 ของเยาวชน ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ได้สรุปว่า 1) เยาวชน ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาตนเองตามหลักภาวนา 4 ภาพรวม มีระดับการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง 2) เยาวชน ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง หลังเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาตนเองตามหลักภาวนา 4 ภาพรวม มีระดับการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก 3) ผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเองตามหลักภาวนา 4 ของเยาวชน ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาตนเองตามหลักภาวนา 4 โดยภาพรวมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) เยาวชน ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ที่มีเพศแตกต่างกัน หลังเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาตนเองตามหลักภาวนา 4 ภาพรวมสูงขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 5) เยาวชน ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ที่มีอายุ แตกต่างกัน หลังเข้าร่วม กิจกรรมการพัฒนาตนเองตามหลักภาวนา 4 ภาพรวมสูงขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 6) เยาวชน ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ที่มีอาชีพผู้ปกครองแตกต่างกัน หลังเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาตนเองตามหลักภาวนา 4 ภาพรวมสูงขึ้น ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 7) เยาวชน ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพทางครอบครัวแตกต่างกัน หลังเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาตนเองตามหลักภาวนา 4 ภาพรวมสูงขึ้นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (พระธานี จนทโก (กลอนนอก), 2560)

ประเด็นที่ 3 การประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาในแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยค้นพบถึงการประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาในแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ของวัดทั้ง 4 ที่นำมาเป็นข้อมูลศึกษา มีการประยุกต์ใช้หลักพุทธปรัชญา 3 ประการ ได้แก่

1.1 การประยุกต์ใช้หลักพุทธอภิปรัชญา (ชั้นที่ 5) เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ (รูปกับนาม)

1.2 การประยุกต์ใช้หลักพุทธญาณวิทยา (ปัญญา 2) เพื่อการพัฒนาทักษะด้านปัญญา

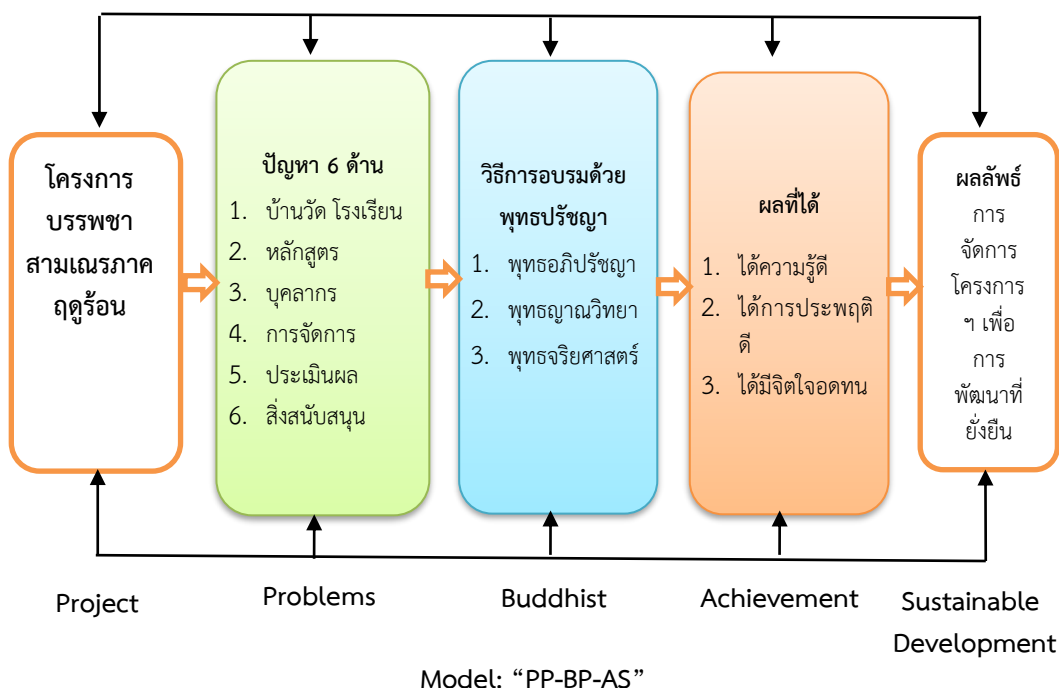
1.3 การประยุกต์ใช้หลักพุทธจริยศาสตร์ (อริยมรรคมีองค์ 8 (ไตรสิกขา) และภาวนา 4) เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านศีล สมาธิ และปัญญา

2. การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน มีการประยุกต์ใช้หลักพุทธปรัชญาในแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ภายใต้กรอบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความร่วมมือ (บ้าน วัด โรงเรียน) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ด้านบุคลากร (พระวิทยากรและพระพี่เลี้ยง) ด้านการบริหารจัดการโครงการ ด้านสิ่งสนับสนุน และด้านการประเมินผล ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของพระมหาโยธิน โยธิโก (ปัตตชาลี) ศึกษาเรื่อง การจัดการชั้น 5 เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคนุชย์ในพระพุทธศาสนา ได้อธิบายว่า ชั้น 5 ในพระพุทธศาสนาเถรวาท ประกอบด้วยรูปชั้น เวทนาชั้น สัญญาชั้น สังขาร ชั้น และวิญญาณชั้น การจัดการชั้น 5 กับชีวิตคนุชย์ในพระพุทธศาสนา มีความสัมพันธ์กับหมวดธรรมที่เป็นพื้นฐานสำคัญ ซึ่งเป็นหลักการปฏิบัติทั้งในระดับโลกียะและระดับโลกุตระ ได้แก่ ไตรสิกขา 3 สติปัฏฐาน 4 ธาตุ 4 อินทรีย์ 5 อายตนะ 12 โพชฌงค์ 7 และมรรค 8 ธรรมในแต่ละหมวดนี้มีความสมบูรณ์ในตัว ส่วนกระบวนการปฏิบัติกร่วมกันแห่งชั้น 5 ในชีวิตประจำวัน สามารถศึกษาได้จากสิ่งที่ปรากฏออกมาทางการปฏิบัติกรแห่งรูปชั้น ในรูปแบบพฤติกรรมทางกายและวาจา โดยใช้หลักไตรสิกขา 3 สติปัฏฐาน 4 มรรค 8 พัฒนากายและจิต ให้ครอบคลุมกระบวนการตามหลักภาวนา 4 คือ การพัฒนากาย การพัฒนาจิต การพัฒนาจิต และการพัฒนาปัญญาในพระพุทธศาสนา การศึกษาวิธีการจัดการชั้น 5 เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคนุชย์ในพระพุทธศาสนา สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคนุชย์ในระดับโลกียะ คือ การสร้างจิตวิญญาณให้เป็นนักคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาความโลภมาก การควบคุมสัญชาตญาณทางเพศ การสร้างความรับผิดชอบตนเอง การสร้างความมั่นใจในตนเอง การสร้างความตระหนักในตนเอง ระดับโลกุตระ สามารถสร้างจิตและเจตสิกฝ่ายกุศลให้เกิดขึ้น พัฒนาคุณุชย์ให้หลุดพ้นจากทุกข์ หลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิดเข้าถึงพระนิพพานอันเป็นบรมสุข ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนา (พระมหาโยธิน โยธิโก (ปัตตชาลี), 2561)

ประเด็นที่ 4 องค์ความรู้ใหม่และรูปแบบในการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทำให้ผู้วิจัยได้ องค์ความรู้ใหม่และรูปแบบในการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน สรุปได้ดังนี้

การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนี้

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย คือ โมเดลการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ผู้วิจัยได้คิดรูปแบบโมเดลขึ้นมา เพื่อให้ง่ายต่อการจดจำและการนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติ โดยมีตัวย่อว่า "PP-BP-AS" ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

Project (โครงการ) : การจัดโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ช่วงปี พ.ศ.2558-2560 มีการประยุกต์ใช้พุทธปรัชญา (Buddhist Philosophy) ในการแก้ปัญหาทั้ง 6 ด้าน

Problems (ปัญหา 6 ด้าน) : ปัญหา 6 ด้าน ได้แก่ 1) ปัญหาด้านความร่วมมือของบ้าน วัด โรงเรียน 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านการจัดการ 5) ด้านการประเมินผล และ 6) ด้านสิ่งสนับสนุน

Buddhist Philosophy (พุทธปรัชญา: หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ช่วงปี พ.ศ. 2558-2560 เพื่อการแก้ปัญหาทั้ง 6 ด้านดังกล่าว

Buddhist Metaphysic (พุทธอภิปรัชญา: ในการจัดโครงการฯ มีการประยุกต์ใช้พุทธอภิปรัชญา (ขั้น 5) ในการแก้ปัญหาทั้ง 6 ด้าน

Buddhist Epistemology (พุทธญาณวิทยา) : ในการจัดโครงการฯ มีการประยุกต์ใช้พุทธญาณวิทยา (ปัญญา 2) ในการแก้ปัญหาทั้ง 6 ด้าน

Buddhist Ethics (พุทธจริยศาสตร์): ในการจัดโครงการฯ มีการประยุกต์ใช้พุทธจริยศาสตร์ (มรรคมืองค์ 8 หลักภาวนา 4) ในการแก้ปัญหาทั้ง 6 ด้าน ซึ่งเมื่อได้นำหลักพุทธปรัชญาทั้ง 3 มาประยุกต์ใช้ในการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอร่องใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ช่วงปี พ.ศ.2558-2560 แล้ว ทำให้ได้รับ (Achievement) คือ 1) ได้รับความรู้ดี 2) ได้รับการประพฤติดี และ 3) ได้มีจิตใจที่อดทน แล้วส่งผลนำไปสู่ผลลัพธ์ (outcome) คือ การจัดการโครงการฯ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)

ดังนั้น องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษา เป็นโมเดลที่เรียกว่า “PP-BP-AS” เป็นโมเดลที่ได้มีการนำมาประยุกต์ใช้ในแนวทางแก้ปัญหาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอร่องใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้ง 6 ด้าน ก่อให้เกิดผลลัพธ์ คือ การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอร่องใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน

สรุป

การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอร่องใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช วัดทั้ง 4 วัด ได้แก่ วัดภูเขาดิน วัดประดิษฐาราม วัดควนอุโบสถ และวัดควนคลัง มีการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแผนงาน

พุทธปรัชญาวาดด้วยการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ทั้งที่เป็นพุทธอภิปรัชญา (ชั้น 5) พุทธญาณวิทยา (ปัญญา 2) และพุทธจริยศาสตร์ (มรรคมืองค์ 8 และภาวนา 4) เป็นหลักพุทธปรัชญาที่ได้นำมารอบแนวคิดในการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอร่องใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

การประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาในแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอร่องใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้ง 4 วัดที่มีการจัดโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอร่องใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักพุทธปรัชญาทั้ง 3 มาประยุกต์ใช้ในแนวทางการแก้ไขปัญหายาใต้กรอบ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ปัญหาด้านความร่วมมือของบ้าน วัด โรงเรียน 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านการจัดการ 5) ด้านการประเมินผล และ 6) ด้านสิ่งสนับสนุน อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่และรูปแบบในการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอร่องใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จากการศึกษาได้องค์ความรู้ใหม่สรุปเป็นโมเดลว่า “PP-BP-AS” PP หมายถึง โครงการและปัญหา 6 ด้าน, BP หมายถึง

พุทธปรัชญา (พุทธอภิปรัชญา พุทธญาณวิทยา และพุทธจริยศาสตร์), AS หมายถึง ผลที่ได้ (ได้ความรู้ ได้การประพฤติ และได้จิตใจอดทน) และผลลัพธ์ (การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน)

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาในการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาในการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ยังต้องมีการสร้างสมประกอบและสร้างองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ ต่อไป
2. การจัดโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน (ในทุกพื้นที่) ควรได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะความร่วมมือจากทางภาครัฐ เพราะโครงการฯ นี้ เป็นโครงการที่มุ่งพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีความรู้ความสามารถมีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
3. การจัดโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ควรมีการเตรียมความพร้อมให้สมบูรณ์ก่อนจะเปิดโครงการ ทั้งด้านอาคารสถานที่ บุคลากรที่จะมาช่วยขับเคลื่อนโครงการฝ่ายสนับสนุนสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านงบประมาณต้องเตรียมการให้พร้อม
4. การประยุกต์ใช้หลักพุทธปรัชญา ถือเป็นแนวคิดหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ทุกฝ่ายจึงควรศึกษาและทำความเข้าใจเพื่อทำให้การประยุกต์ใช้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ทินพันธ์ นาคะตะ. (2529). *พระพุทธศาสนากับสังคมไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- พระครูประโชติพัชรพงศ์ (นัฐพงศ์ วิสุทฺโธ). (2557). การศึกษารูปแบบการจัดการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน. ใน *วิทยานิพนธ์พุทธศาสนมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธานี จันทิโก (กลอนนอก). (2560). การพัฒนาตนเองตามหลักภavana 4 ของเยาวชน ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง. ใน *วิทยานิพนธ์พุทธศาสนมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระมหาโยธิน โยธโก (ปัตชาสี). (2561). การจัดการชั้น 5 เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนามนุษย์ใน
พระพุทธศาสนา. ใน *คุชฌินิพนธ์พุทธศาสตร์คุชฌินิพนธ์จิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา*.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ยศ สันตสมบัติ. (2556). *มนุษย์กับวัฒนธรรม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสฐียรพงษ์ วรรณปก. (2529). *ศาสนาเปรียบเทียบ*. กรุงเทพมหานคร: บรรณาการ.
- อนันต์ วิริยพินิจ. (2525). *บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: สถาบัน
ไทยศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.